

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

RPO-628927-VII-7002/09/JN

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia *21 grudnia 2009 r.*

**Pan
płk Kajetan Dubiel
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
Warszawa**

Wzajemny Panie Dyrektorze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło, zwłaszcza w ostatnim czasie, wiele skarg od osób pozbawionych wolności na niewłaściwe warunki bytowe, jakie panują w zakładach karnych i aresztach śledczych. Dotyczą one w szczególności braku odrębnego oświetlenia kąpaka sanitarnego w celach mieszkalnych.

Wnioskodawcy skarżą się, że w porze nocnej, gdy trwa przerwa w dostarczaniu do cel energii elektrycznej, brak oświetlenia w kąpaku sanitarnym naraża ich nie tylko na dyskomfort w czasie załatwiania potrzeb fizjologicznych, lecz przede wszystkim na niebezpieczeństwo doznania urazu. Skargi kierują głównie osoby starsze, niesprawni ruchowo, ale problem ten dotyczy wszystkich osadzonych.

Dyrektorzy zakładów karnych i aresztów śledczych potwierdzają że kąpaki sanitarne w celach mieszkalnych nie posiadają odrębnego źródła światła i tym samym osadzeni nie mają możliwości korzystania z prawidłowo oświetlonego kąpaka sanitarnego w porze nocnej. Na skutek czasowego wyłączenia prądu w jednostce, osadzeni nie mogą też korzystać z innych źródeł światła (np. z głównego oświetlenia celi, nocnych lampek).

Administracja wielu jednostek penitencjarnych nie dostrzega potrzeby wydzielenia oświetlenia kąpoków sanitarnych i uznaje, że dotychczasowe rozwiązania są w omawianej

sytuacji wystarczające. Wskazuje się na przykład, że w porze nocnej kąciki sanitarne oświetlane są przez zewnętrzne, sztuczne oświetlenie spoza budynków (lampy umiejscowione wzdłuż ogrodzenia zewnętrznego) lub proponuje się, by osadzeni chcący skorzystać z kącika, każdorazowo, pukając do drzwi celi, informowali o tym funkcjonariusza, który na życzenie włączy główne oświetlenie celi. Wymienione sposoby postępowania nie rozwiązują jednak problemu.

W myśl art. 102 pkt 1 k.k.w. „*skazany ma prawo do odpowiednich ze względu na zachowanie zdrowia [...] warunków bytowych [...]*”. W sytuacji, w której osadzeni nie mają możliwości korzystania z prawidłowo oświetlonego kącika sanitarnego w porze nocnej, przytoczony przepis wydaje się być naruszony. Trudno też uznać, iż są wówczas traktowani w sposób humanitarny.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Dyrektora o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Z poważaniem

